

5. marts 2010

UPA 2010/45

Inatsisartut Suleriaasianni § 32 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Koorortuut timmiarsiutillu eqqarasuartartuunngitsut akuersissuteqarnissamik piunasaqaatinut ilanngunneqarnissaat, taamatullu aamma qanoq inissinneqarnissaannut nalunaarsornissaannullu malittarisassaqaarnissaa, sakkunillu pigisaqarnermik tammaasaqarnermillu nalunaaruteqartussaataitanissaq aammalu sakkunik pineqartunik sakkunillu eqqarasuartartunik inuussutissarsiutigalugu piniarnermut atugassanik pisaarnissamut 16-inik ukioqalereersimanissamik piunasaqaateqalernissaa siunertaralugu Nunatsinni sakkut pillugit inatsisiliornerup sukannernerulersinnissaa anguniarlugu Naalakkersuisut danskit naalakkersuisuinut saaffiginnissuteqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

Tungavilersornera:

Sakkuuteqarnek ileqqutsinnut kulturitsinnullu ilaavoq. Siulivut ilaquttaminnik pilersuiniarlutik piniariaraangamik sakkuutitik pinngitsoorsinnaanngilluinnartarpaat. Inuit sakkuutitaarnissaat ajornarnerulersinniarlugu imatut siunnersuuteqarnitsigut anguniagarinngilarput, kissaatigaarpulli inuiaqatigiit inuit aalajangersimasut sakkuutitaarsinnaatitaannginnissaannik qinigassaqartinnissaat. Assersuutigineqarsinnaapput aallaasit atorlugit inoqammut navianartumik pineqluuteqarsimasutut pineqaatissinneqarsimasut.

Tamanna angussagaanni kikkut aallaasinik pigisaqarnerisut qanoq ittunillu pigisaqarnerisut paasilluartariaqarparput. Taamaammat aallaasit tamaasa nalunaarsorneqartalernissaat isumassarsiatsialattut isigaarput, taamaaliornikkut kikkut aallaasinik ataasiakkaanik pigisaqarnerisut ilisimaneqalissammat.

Peqatigisaanik aallaasit taakku qanoq inissinneqartarnissaasa malittarisassiuunneqarnissaat kissaatigaarput. Aallaasit illersorneqarsinnaanngitsumik inissinneqartarnerat iluaqutissartaqanngilaq. Demokraatit isumaqarput aallaat parnaarsaataalu immikkoortillugit inissisimatinneqartarnissaat minnerpaaffiliussatut piunasaqaatigineqartariaqartoq, taamaaliornikkut aallaat tillinneqassagaluarpat atorsinnaannginniassammat. Aallaat parnaarsaataalu sikaavimmut, amusarissamut assigisaanulluunniit parnaarullugit inissisimatinneqartassapput.

Aammattaaq aallaasitaarnissamut aallaammillu atuinissamut ukiutigut killiussaqaalersitsinissaq pingaartipparput, meeqqat inuusuttuaqqallu 16-it inorlugit ukiullit taamaasillutik aallaasinik atuinissamut killilerneqassammata. Sakkut pillugit inatsisiliornerup taamatut allanngortinneqarneratigut Namminersorlutik Oqartussat Sunngiffimmi aallaaniarnissamut akuersissutit pillugit nalunaarutaanni 12-inik ukioqalereersimanissamik piunasaqaammik Naalakkersuisut allanngortitsisariaqarnissaannik kinguneqarnissaa soorunami eqqumaffigaarput.

Tamatuma saniatigut aalajangiiffigisassatut siunnersuummut ilanngussaq unnersuussutigissavara, Naalakkersuisullu akissuteqaatissaat kiisalu partiit allat oqaaseqaataasa tusarfiginissaat qilanaaralugu.

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

Ilanngussaq

Nunatsinni sakkut pillugit inatsit atuuttoq 1992-imeersuuvoq. Inatsimmullu tassunga nalunaarutit sisamat atulersinneqarsimallutik.

Politimesterimit akuerineqaqqaarluni aallaasinik aalajangersimasunik pisaartoqarsinnaasoq atuisoqarsinnaasorlu sakkut pillugit inatsimmi aalajangersarneqarsimavoq. Koorortuut timmiarsiutillu eqqarasuartartuunngitsut sakkoqarnissamut akuersissuteqarnissamik piunasaqaammut ilaatinneqanngillat. Aallaasilli eqqarasuartartut nutsuinnartakkallu akuersissummik piunasaqaateqartussaapput. Aallaasit nutsuinnartakkat ilaat akuersissummik piniaqqaarani pissarsiarineqarsinnaapput atorneqarlutillu, aallaasitaarniarloq/piginnittoq inuussutissarsiutigalugu piniartutut allagartaqarpat, sakkut ilanngunneqanngitsut pillugit nalunaarut takuuk.

Akuersissutit inunnut inoqatiminnut pissusilersornermikkut eqqarsarnartunik iliorsimanerannut tunngasunik paasissutissaqanngippat aatsaat akuersissummik tunineqarsinnaapput.

Sakkoqarnissamut akuersissut ukiut tallimakkuutaarlugit nutarterneqartussaavoq, aammalu qaqugukkulluunniit atorunnaarsinneqarsinnaalluni. Akuersissummut siullermut akiliut 840 kr.-iuvoq, kingornatigullu akuersissutinut allanut 420 kr.-iulluni.

Politimesteri akuersissuteqarnermini, isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu, aallaasip inissinnisaanut atorsinnaanerannullu piunasaqaatit aalajangersortarpari. Aallaat akuersissuteqartussaqaq tammassagaluarpat, tamanna erngertumik politiiunut nalunaarutigineqartussaavoq.

Aallaasinik, tassunga ilanngullugit koorortuunik timmiarsiutinillu eqqarasuartartuunngitsunik, pisaarsinnaajunnaarsitsinissamut pigisaqarsinnaajunnaarsitsinissamullu, sakkut pillugit inatsit tunngavissaqartitsinngilaq. Aamma sakkut pillugit inatsimmi sakkunik taama ittunik qanoq inissiinissamut malittarisassaqaaranilu malittarisassiussinissamut tunngavissaqanngilaq. Aammattaq sakkut pillugit inatsimmi aallaasinik akuersissuteqarfigisariaqanngitsunik pigisaqarnermik tammaasaqarnermillu nalunaaruteqartussaannermik malittarisassaqaanngilaq, imaluunniit aallaasit taama ittut normumik uppernarsaammik nalunaarsornissaannik piunasaqaateqarani.

Koorortuut timmiarsiutillu eqqarasuartartuunngitsut akuersissuteqarnissamik piunasaqaammut ilanngunneqarnerisigut Nunatsinni sakkut pillugit inatsisiliorneq sukannerulerinneqassappat, peqatigisaanik aallaasit taakku inissiinissamut piunasaqaatinut, kiisalu nalunaarsuinissamik malittarisassanut aammalu pigisaqarnermut tammaasaqarnermullu malittarisassanut ilanngunneqarnissaat anguneqassaaq.

Sakkut pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuut Inatsisartut 2008-imi ukiakkut ataatsimiinneranni suliarineqarpoq. Siunnersuut Jens B. Frederiksen-imit Demokraatineersumit saqqummiunneqarpoq. Taamani Naalakkersuisuusut sakkunik inissiinissamut atuinermullu ersarinnerusunik malittarisassiortoqarnissaa akissuteqaateqarnerminni isumaqataaffigaat naalagaaffimmilu oqartussaasunut tamanna saaffiginnissutiginiarlugu neriorsuuteqarlutik.

Taamatut neriorsuuteqarneq eqquutsinneqarsimanersoq, naalagaaffimmilu oqartussaasunut saaffiginnittoqarsimassappat tamanna qanoq kinguneqarsimassanersoq, siunnersuuteqartup ilisimangilaa.

Paasinarporli sakkut pillugit inatsisiliornermi kingornatigut allannguuteqartoqarsimanngitsoq, atomi atorlugu sakkussianik, sakkut akuutissanik ulorianartunik akullit, bakterissat napparsimalersitsisartut atorlugit sakkussiat kiisalu qaartartut igeriuttakkat, qaartartut siammakalallutik qaartartut, qaartartut nunamut assanneqartartut qinngornerillu atorlugit sakkussianik inuinnaat pigisaqaqqusaajunnaarnerannik nalunaarusiortoqarsimanera eqqaassanngikkaanni (!)

2008-mi ukiakkut ataatsimiinnerup kingorna Inatsisartunut qinersisoqarpoq. Taamanikkut Naalackersuisuusut neriorsuutaannik maanna Naalackersuisuusut pituttugaanngillat. Sakkut pillugit inatsisiliornerup sukannernerulersinneqarnissaata sulissutiginnissaanut Naalackersuisut pisussaaffilerneqarnissaannik Inatsisartut kissaateqassappata, tamanna aalajangiiffigisassatut siunnersuummik, saqqummiunneqartup matuma assinganik, akuersinissat pisariaqarpoq.